

Konference SČKNO 24.2.2024 – zpráva ústředního poradce chovu (dále ÚPCH)

Vážené dámy a vážení pánové,

poslední čtyři roky, tj. od konference uskutečněné 15. 2. 2020, jsem působil ve funkci ÚPCH.

Stejně jako v předchozích obdobích, tak i v posledních letech se německý ovčák jako plemeno těší velké oblibě a počty zapsaných štěňat, které se ročně pohybují okolo 4 – 4,5 tisíc svědčí o jeho stálé popularitě.

V roce 2020 a 2021 zasáhla situace s onemocněním COVID 19 do chovu německého ovčáka nejen v České republice, ale také v celoevropském i celosvětovém měřítku. Z důvodu epidemiologických opatření docházelo k rušení akcí – výstav, bonitací, závodů, zkoušek z výkonu. Také možnosti využívání cvičišť základních kynologických organizací a kynologických klubů byly značně omezeny. Přesto, a nebo také právě proto, měli chovatelé a majitelé možnost zaměřit se na chov a důslednou selekci jedinců do chovu vhodných.

Při hodnocení uplynulého období mohu vyzdvihnout znatelné zlepšení exteriérových vlastností u pracovní linie a stabilizaci typu u linie exteriérové. Také povahové vlastnosti a výkony na obranách jedinců předváděných na bonitacích a klubových výstavách vítězů ukazují výrazné zlepšení, kdy také zvířata exteriérových linií s vysokým umístěním na KVV předvedla mimořádné výkony. Avšak na místě je upozornit i na nedostatky. Především lze zmínit strmé úhlení hrudních končetin, kdy lopatka by měla být šikměji položena a ramenní kost delší. Dále lze uvést nevyrovnané zaúhlení pánevních končetin, které je spojeno s volnými hlezny. Důraz je nutno klást na celkovou pevnost a rovné fronty. Doufám, že chovatelé a majitelé nebudou zapomínat na to, že NO by měl být jak exteriérově, tak povahově na určité úrovni, díky čemuž se stal jedním z nejrozšířenějších plemen na světě.

Mezi podmínkami pro uchovnění německého ovčáka je absolvování výstavy – OS, KV, KVV a pro zařazení do výběrového chovu také bonitace. Oba typy (mimo KVV) akcí jsou navrhovány příslušnými krajskými pobočkami, zpracovány ÚPCH, schvalovány Radou SČKNO a následně jejich organizací pověřeny ZKO a KK. Průměrný počet schválených akcí byl 38 výstav a 42 bonitací v jednom roce. Jak již bylo výše zmíněno, ne všechny bylo možné uskutečnit. K počtu akcí bych rád poznamenal, že je považuji za adekvátní také s ohledem na to, že se jedná i o společenskou interakci, setkávání přátel a známých, navazování nových kontaktů a možností a celkově společenské i sportovní vyžití účastníků ve světě, který je přeplněn chytrými telefony a sociálními sítěmi.

Jednou ročně je SČKNO pořádána Klubová výstava vítězů:

2020 Dobšice u Znojma 219 přihlášených jedinců

Velmi dobře zorganizovaná akce zajištěná členy KK Znojmo – Šaldorf a slavnostně zahájená prezidentem SČKNO Ing. Jiřím Novotným se uskutečnila 1. a 2. srpna 2020. Zkouška povahy a bojovnosti byla hodnocena stejně jako v následujících letech ÚPV MUDr. Jiřím Tichým a delegovanými figuranty byla zkušená trojice David Polzer, Pavel Soukop a Jiří Bravenec. Jednotlivé třídy, odchovy po plemenících a chovatelské stanice posuzovali rozhodčí exteriéru Ing. Jiří Novotný, prezident SČKNO, ÚPCH Vítězslav Fiala, Ing. Karel Strouhal a Jiří Zavadilík. Hodnocení chovatelských stanic se zúčastnily CHS Hartis Bohemia a Mir – Jar. Odchovy po plemenících byly zastoupeny 2 skupinami.

2021 Trnová u Plzně 177 přihlášených jedinců

Ke konci srpna 21. a 22. 8. 2021 se uskutečnila KVV v Trnové u Plzně, kdy provádějící organizací byla ZKO Horní Bříza. Akce, zahájená předsedou ZKO, byla zvládnuta poměrně dobře s připomínkami k nedostatečným rozměrům výstavních kruhů a k velikosti pohárů. Posuzujícími rozhodčími pro tuto výstavu byli jmenováni Vítězslav Fiala, Jiří Kučera, Ing. Karel Strouhal, Jiří Zavadilík a pro povahy MUDr. Jiří Tichý. Figuranty byli Marek Hytych, Václav Kuncl a Jaroslav Vyhna. Odchovy po plemenících se neuskutečnily pro malý počet přihlášených psů (nejméně 5 potomků po plemeníkovi). K posouzení chovatelských stanic nastoupilo celkem 5 skupin.

2022 Zaječice 216 přihlášených jedinců

V krásném sportovním areálu Zaječice u Chrudimi proběhla KVV ve dnech 20. – 21. 8. 2022. Zajištění akce proběhlo členy místní pobočky NO Přestavlky pod vedením Radka Říhy. Akce byla výborně zvládnutá, ocenění pro umístěné psy bylo odpovídající prestiži Klubové výstavy vítězů, zázemí pro rozhodčí bylo na úrovni a snad jen počasí nepřispělo k jinak velmi vydařené výstavě. Pro posuzování ve třídách byli delegováni také dva zahraniční rozhodčí – Joachim Stiegler (D) a Mgr. Ivan Kočajda (SK), dalšími rozhodčími exteriéru byli Vítězslav Fiala a František Matouš. Hodnocení zkoušky povah se ujal MUDr. Jiří Tichý. Figuranti pro tuto akci byli Jiří Šmíd, Tomáš Louda a Martin Holomek. Odchovy po plemenících byly tentokrát zastoupeny 3 skupinami a byly hodnoceny 3 chovatelské stanice.

2023 Chvalovice u Znojma 176 přihlášených jedinců

Vrcholová chovatelská akce se uskutečnila 12. a 13. srpna 2023 ve sportovním areálu Chvalovice u Znojma, který disponuje krásnými hřišti pro výstavní kruhy, prostory pro parkování i zázemím pro účastníky přímo v areálu. Organizačně zajistili průběh výstavy již zkušení členové KK Znojmo – Nový Šaldorf. Pro zkoušku povah, která následovala po zahájení ředitelem výstavy Bohuslavem Příbylem, byli nominováni figuranti Jiří Bravenec, Matěj Petrnek a Vojtěch Konečný. Hodnocení této části výstavy se zhostil jako již tradičně ÚPV MUDr. Jiří Tichý. Také v tomto roce byli delegováni zahraniční rozhodčí René Rudin – viceprezident WUSV a Mgr. Juraj Štaudinger ze Slovenska. Třídy dorostu a dospívajících pak posuzovali ÚPCH Vítězslav Fiala a Jiří Zavadilík. K posouzení odchovů po plemenících nastoupily 2 skupiny a hodnocení chovatelských stanic se zúčastnily 3 stanice. Celá akce byla dobře zvládnutá, avšak ze strany vystavovatelů proběhly připomínky k jednotnosti a kvalitě pohárů a byly vzneseny dotazy k celkově několikaleté ustupující prestiži slavnostního zahájení i společenského večera.

Na území severomoravské pobočky SČKNO byly uskutečněny také 2 svody chovných psů a fen – na podzim roku 2020 a 2022.

V tomto mém funkčním období proběhlo také školení rozhodčích 25. – 26. 2. 2022 v Kroměříži, kterého se účastnilo 8 rozhodčích exteriéru včetně nově jmenované rozhodčí Mgr. Denisy Vinšové. Projednáváno bylo sjednocení hodnocení zkoušky povahy na bonitacích, upřesněny byly požadavky na velikost výstavních kruhů a celkové dodržování korektního chování ze strany zúčastněných (při odstoupení bez souhlasu rozhodčího je tento povinen zadat známku „nedostatečná“), dále byl diskutován výskyt celočerných jedinců se světlým probarvením srsti.

Co se týká počtu činných rozhodčích exteriéru a také bonitačních rozhodčích, je situace poměrně problematická. Věkový průměr je vysoký, někteří z rozhodčích nás bohužel navždy opustili, jiní mají vážné zdravotní problémy, které jim nedovolují svou úlohu plně vykonávat. V současnosti máme několik nových adeptů, avšak potýkáme se s dlouhými termíny pro absolvování zkoušek čekatelů na rozhodčí ze strany ČMKU, která eviduje pouze dostatečný počet rozhodčích pro danou FCI skupinu a neakceptuje plně potřebu rozhodčích pro plemeno německý ovčák se všemi jeho specifiky.

Z hlediska požadovaných zdravotních vyšetření, provádíme již dlouhodobě RTG kyčlí a také loktů, jejichž výsledky jsou zapisovány do PP jedince a vyžadovány nejen pro uchovnění, ale také pro posouzení ve třídách dospívajících a pracovních. Dobrovolně je možno provádět a zapsat výsledek do PP také u

spondylozy páteře. Povinným pro uchovnění NO je odběr vzorku a vyhodnocení DNA v Německu. V dřívějších letech byla možnost volby mezi německým a českým DNA a je vhodné zvážit, zda tuto možnost chovatelům opět zpřístupnit. Mnozí chovatelé v současnosti provádějí také dobrovolné testy na degenerativní myelopatii (DM). K dispozici je také mnoho jiných zdravotních či genetických testů, kterým mohou chovatelé a majitelé své psy podrobit, nicméně všechny jsou dobrovolné a není plánováno jejich povinné zavádění, značení a evidence. Zavádět další povinnosti vyšetření by nebylo moudré u plemene s tak těžkými podmínkami uchovnění, jaké jsou u NO vyžadovány. V celkovém pohledu a při srovnání s jinými, je NO plemeno ještě zdravé, dožívající se mezi velkými plemeny dlouhého věku.